

ESPERANTOLEHTI

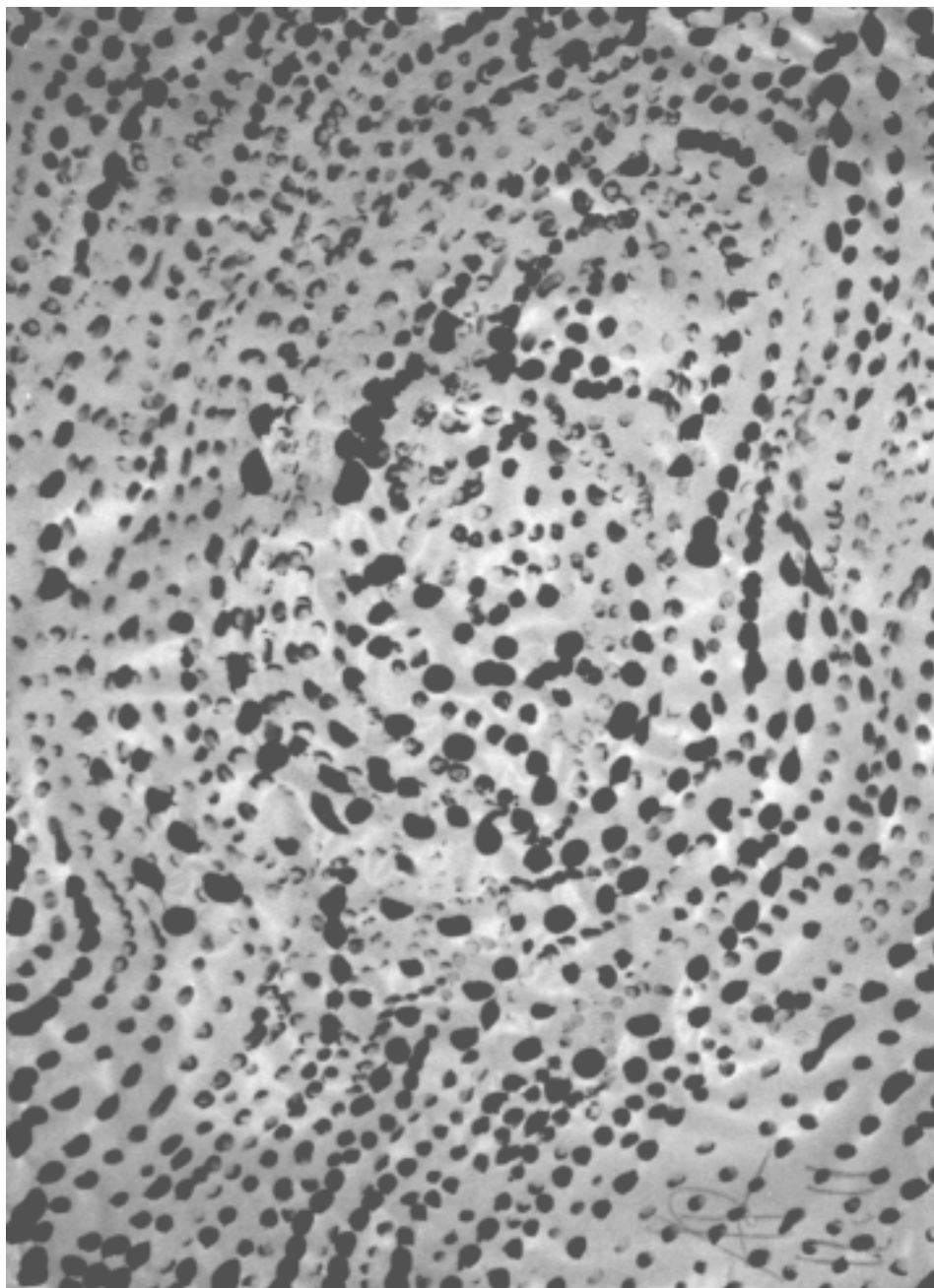
Esperanta Finnlando

Esperantobladet

Kesäkuu ♦ Junio

3/1999

Belan someron al ĉiu leganto!

Hemmo Tietti forpasis, p. 3

Eventa Södergran-esperantigo, p. 6

Ilmoittaudu heti syyspäiville, s. 17-18

Esperantolehti

Esperanta Finnlando ♦ Esperantobladet

ISSN: 0787-8206

Kielipoliittinen aikakauslehti. Suomen esperantoliitto ry:n äänenkannattaja.

Språkpolitisk tidskrift. Organ för Finlands Esperantoförbund.

Lingvopolitika periodaĵo. Organo de Esperanto-Asocio de Finnlando.

Perustettu/Grundad/Fondita 1918. Esperantolehti ekde/från 1989 lähtien.

Esperanta Finnlando 1918-23, 1948-53, 1959-1987.

Ilmestyy kuusi kertaa vuodessa. Utkommer sex gånger i året. Aperas sesfoje jare.

Toimitus/Redaktion/Redaktejo: *Aimo Rantanen*

PL 2, 40801 Vaajakoski. ☎ (014) 261 438 ✉ esperantolehti@esperanto.fi

Taitto/Layout/Enpaĝigo: *Ilkka Santtila*

Tollinpolku 1 B 21, 00410 Helsinki. ☎ ☎ (09) 530 1804 ✉ ilkka.santtila@esperanto.fi

Tilauhinta/Prenumerationspris/Abonprezo: 80 mk/vuosi/år/jaro;

Jäsenille/ För medlemmar/ Por membroy: 60 mk; Baltio 60 mk, aliaj landoj 80 mk.

Tilaukset, osoitteenmuutokset/Abonoj, adresŝanĝoj:

Suomen Esperantoliitto, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki. ☎ (09) 715 538

Prenumerationer, adressförändringar: EAF, Broholmögatan 15 C 65, 00530 Helsingfors.

Postisiirtotili/Postgirokonto/Poŝtĝirkonto: 800017-230825.

Julkaisija/utgivare/eldonanto: Suomen Esperantoliitto – Esperanto-Asocio de Finnlando.

Painosmäärä/Eldonkvanto: 400

Esperanto-Asocio de Finnlando ♦ Suomen Esperantoliitto

Fondita/Perustettu/Grundad: 1907

Prezidanto/Puheenjohtaja: *Jukka Laaksonen*

Uudenkylänkuja 2 B 11, 33530 Tampere. ☎ (03) 255 4724; (050) 5829 248; työ/laboro: (03) 249 4313

Vicprezidanto/Varapuheenjohtaja: *Jukka Pietiläinen*

Nyyrikintie 4 H 47, 33540 Tampere. ☎ (03) 261 7871 ✉ jukka.pietilainen@esperanto.fi

Sekretario/Sihteer: *Päivi Saarinen*

Ruorimiehenkatu 5 C 23, 02320 Espoo. ☎ (09) 813 3217 ✉ paivi.saarinen@iki.fi

Aliaj estraranoj / Hallituksen muut jäsenet:

Anna-Liisa Ali-Simola, Friskinkatu 2 A 33, 20360 Turku. ☎ (02) 238 7767

Kimmo Hakala, 72300 Vesanto. ☎ (017) 648 831 ✉ khakalat@nettilinja.fi

Seija Kettunen, Keihäsmiehenkatu 3, 40630 Jyväskylä. ☎ (014) 254 609

Anna Ritamäki, Dragsfjärdsvägen 690, 25700 Kimito. ☎ (02) 423 146 ☎ (02) 423 246 ✉ aritamak@ra.abo.fi

Vicestraranoj/Varajäsenet:

Jussi Jäntti, Retkeilijantie 5 B 14, 70200 Kuopio. ☎ (049) 859 641

Markku Saastamoinen, Siukolantie 9 H 12, 33470 Ylöjärvi. ☎ (03) 348 4245

Ritva Sabelli, Pietarinkatu 10 D 27, 00140 Helsinki. ☎ (09) 635 902 ✉ ritva.sabelli@sfs.fi

Rahastonhoitaja/Kasisto: *Antti Mikkola*

Ruorimiehenkatu 5 C 23, 02320 Espoo. ☎ (09) 813 3217 ✉ antti.mikkola@orion.fi

Postisiirtotili/Poŝtĝirkonto: 800017-230825.

Toimisto/Oficejo: Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki, avoinna tiistaisin klo 17-19.

☎ (09) 715 538 (puh.vastaaaja/automata respondilo). Malfermita: marde 17-19-a horo.

UEA:n pääedustaja / Ĉefdelegito de UEA: *Heta Kesälä*

Kalamiehenkuja 3 D 32, 04300 Tuusula. ☎ ☎ (09) 275 5528

Postisiirtotili/Poŝtĝirkonto: 800029-19438647 (maksut UEA:lle/ pagoj por UEA).

Internet: <http://www.esperanto.fi>

Hemmo Tietti (Helmuth Dibelius)

23.12.1911-20.5.1999

Enirante al floranta somertempo ja unuaj veraj varmegoj venis mesaĝo pri forpaso de unitara pastro kaj personeca E-eminentulo Hemmo Tietti. Li vere unuigis nin, finnlandajn esperantistojn, ĝis lia mal-saniĝo, ĉar ĉiu el ni, nedepende de tio, kie ni loĝas en Finnlando almenaŭ unu fojon renkontis Hemmon. Kaj oni povas diri, ke li konis ĉiun finnlandan esperantiston.

Esperantolehti honoras la forpason de sia multjara helpanto kaj ideiganto per publikigo de nekrologo, kiun verkis Heta Kesälä:

“Nia amiko Hemmo Tietti ne plu estas inter ni surtere. Li estis germano, kun origina nomo Helmuth Dibelius. En Finnlandon li venis dum la dua mondmilito. Jam tiam li estis esperantisto kaj post la milito li venis al Somero, kie mi frekventis la lernejon Someron Yhteiskoulu. Ties rektoro estis alia esperantisto, nome Joel Vilkki.

Unua fojon mi vidis lin kiel instruiston de Esperantoleciono. Tion mi ne plu klare memoras. Komence de 50-aj jaroj (1950-51) lia edzino Veera estis instruistino en nia hejmvilaĝo Kaskisto. Lia vivmaniero tre mirigis la vilaĝanojn – li i.a. promenis nudpiede dum la tuta jaro, ignorante mir-ojn, ridetojn kaj mokojn. Ekde tiam mi memoras lin kiel “elstaran fenomenon”.

Poste pasis jaroj sen pluaj rilatoj kun li kaj la familio. Intertempe lia nomo estis finnigita: Hemmo Tietti. En la familio estis ankaŭ filino Silja kiun mi unuafoje renkontis dum la oficiala malferma tago de la 54-a UK en Helsinki kun la patrino Veera kaj kiu, cetere, salutis en 1977 en la nomo de EAF en Rejkjaviko.

Post partopreno en du UK-oj mi konatiĝis kun finnlanda Esperanto-movado en 1972. Ekde tiam mi pli bone konis lin: fidedela, modesta, fervora kaj obstina Esperantisto.

Filino Silja forpasis en 1980 kaj la edzino Veera en 1990. Poste li vivis sola en Somero, sed havis multajn amikojn dise en la mondo, plej proksimajn en Togolando kaj Rumanio. Li estis modele aktiva membro en Esperanto-movado, kun ideoj kaj necesaj kritikoj. Lastan fojon li partoprenis Esperanto-okazon 1997 en Somero-regiono.

Kutime mi sendis al li salutojn okaze de Universalaj Kongresoj, li kutime dankis letere. Lastan leteron mi ricevis komence de februaro kun lastaj vortoj: “per-pense ankaŭ vin mi sentas proksima, vi restas tia bona amikino, kia vi estis jam antaŭ jardekoj. Fidele: Via Hemmo.” Nun mi adiaŭas Vin kun forta sento de danko pro Via bona agado esperanta kaj humana. Ripozu bone.

*Kun varmaj rememoroj,
benante vian pluvojon:
Heta Kesälä”*

Pushkinin 200-vuotisjuhlavuosi

Venäjän kansallisrunoilija Aleksander Pushkin syntyi toukokuun 27. päivänä (juliaanisen kalenterin mukaan 6.6) 1799 ja kuoli vain 37-vuotiaana kaksintaistelussa vuonna 1837 puolustaessaan vaimonsa kunniaan. Tuohon lyhyeen elämään kuitenkin mahtui valtavan kirjallisen tuotannon luominen. Venäjällä kansallisrunoilija Pushkinia on juhlittu tänä kesänä innostuneesti. Pushkinin tuotantoa on luettu televisiossa, radiossa ja lukuisissa tilaisuuksissa. Pushkinin kuvaa on painettu julisteisiin, tulitikkurasioihin ja luottokortteihin.

Myös Suomessa osallistutaan Pushkinin

juhlintaan. Kuopion kaupunginkirjastossa on avattu Pushkin-näyttely. Esperantoksi Pushkinia on käännetty Antoni Grabowskin (1857-1921) ”La neĝa blovo” -käännöksestä lähtien säännöllisesti. Viimeksi Lappeenrannan Syyspäivillä Mikaelo Bronštejn esitteli Pushkin-esperantonnoistaan. Jyväskylässä järjestettiin kesäkuun alussa ystävyysseurojen soudut Aleksandr Pushkinin juhluvuoden kunniaksi. Erkki Peuranen, Jyväskylän yliopiston slavistiikan laitoksen professori, on laatinut seuraavan esittelyn Venäjän kansalliskirjailijasta soutu-kutsukirjeen oheismateriaaliksi.

Aleksandr Pushkin (1799-1837) 200 vuotta

Venäläinen kirjailija, venäläisen kirjallisuuden klassikko ja Venäjän kansallisrunoilija

Pushkinilla oli äidin puolelta afrikkalaista verta: hänen esi-isänsä oli Pietari Suuren aikaan Venäjälle tuotu abessinialainen. Kirjailija kuvaa äitinsä isoisää keskenjääneessä romaanissaan Pietari Suuren murjaani. Pushkinit olivat vanhaa aatelissukua, jonka vaiheisiin runoilija useissa teoksissaan ylpeänä viittaa. Pushkin opiskeli 1811-1817 aatelinuorukaisille perustetussa Tsarskoje Selon lyseossa, josta siirtyi ulkoasiainkollegion palvelukseen. Opiskeluaikoinaan hän tutustui venäläisen romantiikan johtajiin Zukovskiin ja Batjushkoviin, jotka vaikuttivat hänen varhaistuotantoonsa. Vuonna 1820 hän julkaisi läpimurtorunoelmansa ‘Ruslan ja Ljudmila’.

Pietarista hänet karkoitettiin poliittisten runojensa ja haastavan elämäntapansa vuoksi Etelä-Venäjälle Kishineviin, Odessaan ja lopuksi maatilalleen Mihailovskojeen Pihkovan lähelle. Karkoituksensa aikana Pushkin julkaisi runoelmat ‘Kaukasian vanki’ (1821), ‘Bahtshisarain suihkulähde’ (1823) ja ‘Mustalaiset’ (1824), joissa hän koettelee eksoottisessa ympäristössä romanttisia ideoita ja niiden elinkelpoisuutta. Odessassa hän aloitti runomuotoisen romaanin ‘Jevgeni Onegin’ (1823-1830), jota näytelmän ‘Boris Godunov’ (1825) ohella pidetään venäläisen realismin alkuna. Nikolai I:n vapautettua Pushkinin karkoitustuomiosta tämä asettui Pietariin, jossa hän osallistui kirjalliseen toimintaan myös sanomalehden julkaisijana.

*Runoilijan omakuva, joka on julkaistu Pushkinin kootujen teosten 18. osassa (Moskova 1997). Tätä ja muita Pushkinin omakuvia eri vuosilta on käytetty kuvituksena myös äskettäin ilmestyneessä professori Erkki Peurasen kirjasessa *Aleksander Pushkin, venäläinen maailmankirjailija*.*

Pushkinin viimeiselle kaudelle on ominaista syventynyt realismi, joka ammentaa aineksensa historiasta, kansanelämästä sekä runoilijan ja vallan välisistä suhteista. Pushkin antaa monipuolisen kuvan venäläisestä ihmisestä, hänen historiastaan ja arkielämästään runoelmissa ‘Pultava’ (1828), ‘Talo Kolomnassa’ (1830) ja ‘Vaskiratsastaja’ (1833) sekä proosateoksissa, joita ovat ‘Dubrovski’ (1832-1833), novellikokoelma ‘Edesmenneen Ivan Belkinin kertomuksia’ (1830) ja romaanit ‘Patarouva’ (1833) ja ‘Kapteenin tytär’ (1836). Viimeisinä elinvuosinaan hän kirjoitti historiateoksen ‘Pugatshevin kapinan historia’ (1834) ja ryhtyi valmistelemaan Pietari Suuren historiaa, joka jäi kesken runoilijan kuollessa kaksintaistelussa. Hänen myöhäisrunoutensa vetää vertoja hänen romanttiselle lyriikalleen ja jopa ylittää sen.

Pushkinin historiallinen merkitys nykyvenäjän kirjakielen ja nykyaikaisen kirjallisuuden perustajana on kiistaton. Suuri osa Pushkinin proosatuotannosta on suomennettu, monet hänen runomuotoisista teoksistaan tunnetaan niiden pohjalta sävellettyjen musiikkiteosten (esim. Tshaikovskin oopperat Patarouva ja Jevgeni Onegin sekä Musorgskin ooppera Boris Godunov) libretoista. Pushkinin epistolaarinen (kirje-) ja lyyrinen tuotanto sekä hänen keskenjääneet proosateoksensa odottavat edelleen suomentajaansa.

Erkki Peuranen

<http://www.online.ru/sp/eel/russian/Pushkin.Alexander>

Eventa Södergran-esperantigo

*Edith Södergran,
Lando malekzista.
Traduko: D-ro Sabira Ståhlberg
N-ro 2 de Serio Kargo
Bambu Ltd, Varna 1999
ISBN 954-9637-05-0*

En Finnlando ekzistas 3 endaj verkistoj, al kiuj oni kolizias en lernejo, en universitato kaj dum ebla verkista kariero. La verkoj de Aleksis Kivi estas laborenkonduko por dramistoj kaj prozistoj. Pri la "Helkavirsiä" de Eino Leino kaj pri liaj aliaj verkoj multaj esploristoj pri la finna literaturo komencis kaj finis siajn studojn. Multaj tradukistoj kaj poetoj finnaj aŭ finnlandsvedaj komencis sian vojon al profesia matureco el poemoj de Edith Södergran.

Vierge moderne

*Jag är ingen kvinna. Jag är ett neutrum.
Jag är ett barn, en page och ett djärvt beslut,
jag är en skrattande strimma av en
scharlakansol...*

*Jag är en nät för alla glupska fiskar,
jag är en skål för alla kvinnors ära,
jag är ett steg mot slumpen och fördärvet,
jag är ett språng i friheten och självet...
Jag är blodets viskning i mannens öra,
jag är själens frossa, köttets längtan och
förvägran,
jag är en ingångsskylt till nya paradiser.
Jag är en flamma, sökande och käck,
jag är ett vatten, djupt men dristigt
upp till knäna,
jag är eld och vatten i ärligt sammanhang
på fria villkor...*

Edith Södergran 1916, originalo

Tion faris ankaŭ d-ro Sabira Ståhlberg, kvankam ŝi estas jam sperta verkisto, tradukisto, esploristo kaj ĵurnalisto. La efikon de traduko "Lando malekzista" mi volonte komparas al Södergran-traduko de finna poeto kaj tradukisto speciale el latinidaj lingvoj Pentti Saaritsa, kies Tulevaisuuden varjo ("Ombro de la estonteco")-finnigo estis eksignalo por tuta literatur-generacio kaj Södergran-renesanco en finningva Finnlando.

Mi komparis hazarde selektitan poemon "Vierge moderne" el originalo kaj tri tradukoj por trovi specialajn trajtojn de ĵus aperinta "Lando malekzista" de Sabira Ståhlberg:

Vierge moderne

*Mi ne estas virino. Mi estas neŭtro.
Mi estas infano, paĝio kaj brava decido,
mi estas ridanta stri' de skarлата suno...*

*Mi estas reto manĝavidaj fiŝoj,
mi estas tosto je virina honor',
mi estas paŝo al hazardo kaj perejo,
mi estas salto en liberon kaj memon...
Mi estas flustro de l' sango en virorelo,
mi estas anima febro, sopiro karna kaj ĝia neo,*

*mi estas vojmontrilo al novaj paradizoj.
Mi estas flamo, serĉanta kaj brava,
mi estas akvo, profunda sed aŭdace ĝisgenua,
mi estas fajro kaj akvo en honesta kunligo
sendevige...*

Sabira Ståhlberg 1999, traduko en Esperanton

Vierge moderne

*En minä ole nainen. Olen neutri.
 Olen lapsi, hovipoika ja rohkea päätös,
 olen naurava häive helakanpunaista aurinkoa...
 Olen kaikkien ahnaitten kalojen verkko,
 olen malja kaikkien naisten kunniaksi,
 olen askel kohti sattumaa ja perikattoa,
 olen hyppy vapauteen ja omaan itseen...
 Olen veren kuiske miehen korvassa,
 olen sielun vilu, lihan kaipuu ja kielto,
 olen uusien paratiisien portinkilpi.
 Olen liekki, etsivä ja röyhkeä,
 Olen vesi, mutta uskalias, polviin saakka,
 olen tuli ja vesi rehellisessä yhteydessä,
 ilman ehtoja...*

Pentti Saaritsa, 1972, traduko en la finnan

Vierge moderne

*I am no woman. I am a neuter.
 I am a child, a page-boy, and a bold decision,
 I am a laughing streak of an scarlet sun...
 I am a net for all voracious fish,
 I am a toast to every woman's honour,
 I am a step toward luck and toward ruin,
 I am a leap in freedom and the self...
 I am a whisper of desire in man's ear,
 I am soul's shivering, the flesh's longing and denial,
 I am entry sign to new paradises.
 I am a flame, searcing and brave,
 I am water, deep yet bold only to the knees
 I am fire and water, honestly combined,
 on free terms...*

Stina Katchadourian, 1992, traduko en la anglan

La tri tradukoj estas tre unuecaj je vidpunkto de vort-pro-vorteco. Eĉ Pentti Saaritsa ne deflankiĝas je tio, kvankam oni atendus de li kiel poeto ian liberecon. Kiel svedlingvano Sabira Ståhlberg tradukas "själens frossa" de la originalo kiel "anima febro", kiam Saaritsa parolas pri "sielun vilu". La traduko de tio kiel "shivering" de Stina Katchadourian, kiu ankaŭ estas originale finnlandsvedo, estus plej proksima al la originalo, nome "frossa" estas en la finna lingvo "horkka". Se la tradukinto parolas la fontlingvon kiel la gepatra, tio helpas al profunda kaj nuanca cellingva traduko.

La originalo kaj la traduko de Katchadourian havas kiel la unua verson "Jag är ingen kvinna", "I am no woman". Sed Ståhlberg kaj Saaritsa havas kiel komenco "Mi ne estas virino", "En minä ole nainen". Saaritsa akcentas la pronomon "mi", Ståhlberg la

verbon "estas" Katchadourian kaj Edit Södergran akcentas la vorton "virino". Mi volas interpreti la pronomon "ingen" en la originalo per parafrazo "mi ne estas kiel virinoj kutime estas atenditaj konduti".

Oni diras per frazo 'Li estas neniu viro' pri viroj kiuj ne kondutas kiel viroj kutime. Oni povus eĉ skribi "ne virino" kiel "ne-virino" aŭ "nevirino" por trovi kompromison inter originalo kaj tradukoj, "Mi estas ne(-) virino. Mi estas neŭtro". Tian tradukon uzus persono kiu tute kontraŭas ĉiujn estimojn je sekso. Kiel oni povas el antaŭaj notoj vidi, el la esperantigo de D-ro Sabira Ståhlberg preciza leganto trovas multon por interpretado. Tio estas bona signo, ĉar tio signifas, ke la "Lando malekzista" estos legata eĉ jardekojn post nuntempo.

AR

Ĉu drammanuskripto estas literaturo?

*Ljubomir Trifončovski,
Balado pri la luno kaj la cervo.
en la finna kaj la sveda
trad. D-ro Sabira Ståhlberg
en la angla Krys Bottrill,
en la itala Nicolino Rossi
Bambu Ltd, Varna 1998.*

La libro aperis lastjare kiel speciala eldono okaze de la 65-a Internacia PEN-kongreso en Helsinko. Mi legis ĝin multfoje. Unue mi traktis la temon tro malgranda. Sed dum lasta milito kontarŭ serboj, la libro havigis malhelan voĉon. Ĉu ni povas travivi legante libron la suferadon de militviktimoj? Ĉu ni povas kompreni la vivon de malvenkintoj ĉi tie en Finnlando? Kion pensas krimulo, kiam policistoj ĉasas lin/ŝin kiel cervon en la balado? Kian suferadon travivas psike malasana persono, kiam ambulanco alvenas ĉe lia/ŝia pordo por veturigi la malsanulon al hospitalo? Ĉu ni povas imagi kiel sentiĝas esti ĉasita kiel besto?

La "Balado pri la luno kaj la cervo" havas komunajn trajtojn kun aliaj baladoj, ekzemple tiuj de Goethe kaj Schiller same kiel speciale kun tn. popolaj baladoj. La cervo kaj la luno povas paroli, nenion alian supernaturan havas la versdrameto. Kiel "Der Erlkönig" de Johann Ludwig von Goethe rakontas la balado de Trifončovski pri emocie moviga morto de la protagonisto. Ekzistas baladoperoj, eble balad-dramoj, sed la plej konvena formo por balado estas versoj. Mia opinio la balado de Trifončovski estas versdrameto, speciale tion oni vidas el la esperantlingva originalo en la komenco de la libreto.

La recenzisto de la Revuo "Esperanto" opiniis, ke la "Balado pri la luno kaj cervo" ne estas bona literaturo. Leginte manuskripton por versdrameto oni ne povas diri ion pri preta dramo. La vivhistorio de karisma(j) aktoro(j) donas ion novan al manuskripto, tre serĉema reĝisoro trovas novajn detalojn al manuskripto, bona publiko povas instigi la ensemblon al nekredbla sukceso. Mi persone opinias, ke "Balado pri luno kaj cervo" estas tre bona manuskripto por radiodramigo. Per voĉaj efektoj, ĝi farus magian influon al aŭskultanto.

AR

Ĉu estonta proverbartrezoro?

*Erkki Röntynen,
Proverbaro – Nia Komuna Heredaĵo.
Redaktis kaj tradukis Erkki ja Aira Röntynen,
Desegnaĵoj Anne-Mari Orava,
Presejo de la Universitato en Oulu 1999.*

La Röntynen-proverbaro estas bona daŭrigo al finnaj E-publikigaĵoj. La etajn skriberarojn en la memeldono la kompilinto promesas korekti en estonta dua eldono. La Proverbaro de familio Röntynen kondukis miajn pensojn al mia komencantperiodo kaj al la Proverbaro Esperanta de Zamenhof. Kiel komencanto mi legis proverbarojn ne nur en Esperanto sed ankaŭ en la finna kaj angla. Mi ŝatis tiun ĝenron, ĉar mi pensis ke ĝi povus instrui al mi ekzaktecon de esprimo kaj manieron verki pri plej multaj aferoj ekonomike, t.e. mal-longe. Kiel komencanta verkanto mi verkis eĉ aforismojn, kiuj estis legitaj en programero por verkantoj en Radio Jyväskylä. Mi pen-

sas ke pro verkadinstruaj celoj ĉiutipaj proverbaroj estas bonvenaj en nian literaturon.

Proverbaron Esperantan Zamenhofan la kompilinto faris kiel la katedralon de Köln. L. L. Zamenhof ricevis de sia patro Marko kolekton da proverboj kiun la antaŭa tradukis unue en plurajn naciajn lingvojn kaj fine en Esperanton. La plej grava eraro de la proverbaro Zamenhofa estas tio, ke la kompilinto ne indikis fontojn. En proverbaro de Erkki Röntynen estas atentita ekzakte la fontoj. Iom min mirigis la maniero de kompilinto ne fini la proverbon per punkto, sed li daŭrigas per fontindiko kurziva, ekzemple ”Serpento sepentidojn vartas *Irano*”

Unu popolnomon mi ankaŭ miris, tiu estas la komooj/Rusio. Eble la kompilinto celas la Komi Aŭtonoman Respublikon en Rusio. Ĉu komioj estus pli konvena nomo por tiu popolo? La verko estas bele ilustrita kaj vekas intereson de potenciala leganto. El Proverbaro de familio Röntynen iĝas bona daŭrigo al finnlanda E-literaturo, kiu bedaŭrinde por jardeko havas silenton. Estus gravaj verkoj en la finna literaturo ĉi-tiujarcenta, kiuj atendas sian esperantigonton. Eble la memeldono de Röntynen-proverbaro estus signo por aliaj eldonontoj.

AR

Mielenkiintoista maailman kielistä

*Jaakko Anhava,
Maailman kielet ja kielikunnat.
Gaudeamus
Tampere 1998.
ISBN 951-662-734-X*

Monet kieltenopiskelijat tutustuvat perusopinnoissaan Jaakko Anhavan ‘Maailman kielet ja kielikunnat’ -teokseen, joka on uudistettu versio Aulis J. Joen ‘Maailman kielet’-teoksesta (1. p. 1966). Anhava on laajentanut Euraasian kielten esittelyä, uusia ovat pidgin- ja kreolikielten sekä kansainvälisten apukielten esittelyt sekä katsaus viittomakieleihin. Kaksi viimeistä katsotaan kielitypologiassa rajatapauksiin.

Anhavan teoksesta löytyy virallinen suomalainen nimi myös tuntemattomille maailman kielille. Niitä ei välttämättä löydä uusimmistakaan tietosanakirjoista.

Siinä on kartat, joten kielen puhunta-alue voidaan tarkentaa. Kirjassa on myös hyvä johdanto kielitypologiaan ja kielihistoriaan, niinpä se toimii oivana johdattajana kielitieteellisten ongelmien pohtimiseen.

Kappaleessa ‘Keinotekoiset apukielet’ on muutaman sivun johdatus keinotekoiisiin kielisiin, sekä apriorisiin että aposteriorisiin. Kannattaa lukea tämä kappale johdantona, jos aikoo tutustua Umberto Econ teokseen “La serĉado de la perfekta lingvo”, joka on ilman esitietoja niin vaikea että sen lukemiseen kuluu useita kuukausia ilman niitä. Tähän kappaleeseen on tiivistetty samat tiedot kuin Econkin kirjassa.

Tässä kappaleessa on myös hyvä esitys esperantosta ja sen yli 110-vuotisesta historiasta kansanliikkeenä. Sitä voi käyttää esperanto-esitteiden hyvänä taustamateriaalina. Anhava tosin suhtautuu melko skeptisesti esperanton mahdollisuuksiin yleisenä toisena kielenä kaikille, mutta esperanto-osuudesta voi aistia melkoisen vakuuttumisen esimerkiksi esperantoksi julkaistun kirjallisuuden edessä.

AR

Viveca ekspozicio pri malnovaj metioj

En Loreno, Francio troveblas ekologia vilaĝo Azannes, kie ĉiujare okazas ekspozicio pri la metioj de la 19a jarcento. En majo kvar cent libervolaj “metiistoj” ĉiudimanĉe vestas sin laŭ pasintaj modoj kaj laboradas de mateno ĝis vespero. Ili montras, kiel iliaj geavoj vivis kaj laboregis en la kamparo.

Viro kaj virino faras brikojn el argilo por tegmentoj. Ĉiu briko estas metita sur la femuro de la virino por havi la bezonatan rondan formon, kaj ŝi kaj li ŝercadas inter la fakecaj klarigoj pri la metio, dum vizitantoj fotadas kaj aŭskultas kun granda intereso. Aliloke du-tri viroj segas plankojn el trunko per grandega, vertikala segilo. Alte sur la trunko staras ĉ. 12-jara knabo kaj helpas la segistojn.

Ĉe la bordo de lageto knabinetoj lavas tolaĵojn, kaj en apuda laborejo juna virino faras sapon laŭ la metodo, kiu estis uzata ankaŭ en finnlanda kamparo ĝis la 1950aj jaroj. Ĉu vi ŝatus vidi, kiel estas buĉita porkego kaj kiel oni rostas ĝin sur fajro? Aŭ ĉu interesas vin kolorigado de lanaj fadenoj per vegetaĵoj? Ĉu interesas vin ŝpinado, gladado per malnovaj gladiloj, teksado? Ĉu vi volas vidi, kiel libroj estis binditaj antaŭ cent jaroj? Aŭ ĉu malnovaj vapormaŝinoj kaj traktoroj allogas vin? Eble vin amuzus rigardi friziston aranĝi la hararon de belulino de la antaŭa jarcento? Ĉu vi havas tempon rigardi bakistojn, kiuj faras kaj bakas panon kaj tortojn en fornoj hejtitaj per ligno? Ĉu interesas vin boato kiu falĉas algojn aŭ bela malnova karuselo, kie infanoj rajdas ĉevalojn kaj sovaĝajn bestojn

kaj aŭdeblas fuormelodioj de la pasintaj jardekoj?

Ne nur adoltoj kaj gemaljunuloj montras sian lertecon sed ankaŭ geknaboj kaj infanoj helpadas kaj lernas. En muzea klasĉambro la junaj gelearnantoj zorgeme kopias la tekston donitan de la “instruistino”. Zorgeme ili eninkigas siajn lignajn skribilojn (kun ŝtalplumo) en la botelo sur la pupitro. Vizitantoj

gapadas malantaŭ vitra ŝirmilo, sed la infanoj ne rigardas ilin sed siajn kajerojn. Sur la nigra tabulo legeblas iu aforismo bele skribita de la instruistino.

En ĝardeneto oni povas konatiĝi kun kuracaj plantoj kaj spicaj herboj. Ĉiu planto havas nomŝildon en la franca kaj latina. Ĉe la abeluoj iu klarigas la bredadon de abeloj kaj la produktadon de mielo. Eblas vidi jungitajn bovinojn plugi kampon aŭ falĉi fojnon. Ĉevalido apud sia patrino deziras suĉi lakton. Ŝafaro timetas en la ejo, kie oni tondas ilin. Kun brilantaj okuloj knabeto ridetas, kiam granda bruna koko estas metita sur liajn brakojn kaj li povas karesi la birdon, kiu reprezentas iun francan piedpilk-teamon...

Miloj da homoj venas al tiu ĉi viveca ekspozicio. Je alta prezo ili aĉetas la panon bakitan surloke, la kolbasojn, konfitaĵojn, vinojn, fruktosukojn kaj aliajn produktaĵojn de la entreprenistoj de la ĉirkaŭo. Ili tagmanĝas en provizora restoracio ĉe provizoraj tablegoj kaj sur longegaj benkoj. Folkloraj muzikistoj amuzas ilin per kanzonoj. La vastegan parkojon sur fojnkampo prizorgas libervolaj “policanoj”. La multeco de la vizitantoj similas finnlandan someran kunvenon de lestadianoj. Ĉio iras glate kaj bonhumore. Nur la rubujoj tro rapide pleniĝas kaj ne eblas apartigi vitraĵojn, ladujojn, plaston, paperon kaj kompostaĵojn. Eble la belega vetero logas pli da homoj ol estis atendite. La “ekologia idealo” ne plene realiĝas. Ne venas nur francoj, sed ankaŭ svisoj, germanoj, belgoj, nederlandanoj kaj eĉ du finnoj venis la 16an de majo.

Francoj ne hontas pro la simpla vivo de la kamparanoj en la pasinta jarcento. Kontraŭe! Ili deziras prizorgi sian kulturen heredaĵon, teni ĝin viva, ĝoji pri kaj per ĝi. Ili vendas vidbendojn faritajn pri la vivo de izolitaj maljunaj montaranoj, kiuj ankoraŭ scias, kion oni faris per la malnovegaj iloj kaj kiel oni faris

tiujn ilojn. Estas fotistoj, kiuj fotis la sulkegajn vizaĝojn kaj la ĉifajn vestojn de izolitaj terkultivistoj en la komenco de la 20a jarcento. Nun la fotistoj sukcesas vendi seriojn da bildkartoj, librojn pri la ludoj kaj laboroj de la estinto. Paro da maldikaj varikozaj virinkruroj aŭ fortegaj malgrasaj virbrakoj rakontas pri vivo tute malsimila al tiu de la nunaj ŝminkitaj belulinoj kaj muskolecaj beluloj.

Kial ni finnoj pretas detrui niajn estintaĵojn? Kial ni tiom urĝe klopodas atingi iun modernan eŭropanecon? Kial ni avide rigardas nur antaŭen, rapidas, forgesas niajn radikojn, igas nian kulturon maldika kaj monotona? Kial ni hontas pro nia pasinto kaj volas liberigi nin de ĝi, dum la francoj – kaj supozeble ankaŭ aliaj mezeŭropanoj – jam rimarkis, ke indas kaj endas konservi la pasintaĵojn tute adaptiĝante ankaŭ al la nuno kaj pretiĝante por la futuro?

Saliko

Fondumo Esperanto subvencias altkvalitajn projektojn

Dum la Vintraj tagoj, en la fino de la jarkunveno, Harri Laine prezentis la agadon de Fondumo Esperanto-säätiö. Ĝin fondis en 1955 Vilho kaj Marke Setälä. Ilia donaco formis la bazan kapitalon konsistantan ĉefe el la domo kaj domgrundo ĉe la bone konata adreso Esperantotie 4 en Iirislahti, Espoo.

Harri Laine.

Dum la vivo de doktoro Setälä la fondumo aktivis ankaŭ komerce: ĝi havis librovend-ejon kaj eldonis esperantan literaturon. Ĝiaj plej bone konataj libroj certe estas la esperanta *Kalevala* (1964) kaj *Privilegia Vojo al Lingvoscio* (unua eldono 1958), la furora, multfoje reeldonita internacia lernolibro de V. Setälä.

Nuntempe la fondumo ne plu havas komercan aktivadon: la domgrundo estis vendita, kaj la mono tiel ricevita (1,5 milionoj) estas la nuna bazo de ĝia agado. La kapitalo estas sekure investita, kiel postulas la fonduma statuto, kaj parto de la rentumoj estas uzebla por subvencii la movadon.

Laŭ sia statuto la fondumo subtenas agadon por diskonigi, lerni kaj uzi la internacian lingvon, unuavice per mona helpo al organizaĵoj kaj individuoj.

La estraron de la fondumo longe prezidis Simo Raumavirta. En la aŭtuno de 1999 li volis fordoni la taskon kaj Harri Laine estis elektita nova prezidanto, dum Raumavirta restas vicprezidanto. La aliaj estraranoj estas Jukka Keitele (ekonomia fakulo), Jarkko Laine kaj Jouko Lindstedt.

Fondumo Esperanto serĉas altkvalitajn projektojn por subvencii. Ili havu longedaŭran kaj gravan influon al lernado, disvastigo kaj uzado de Esperanto en Finnlando kaj krome estu realismaj. Tiaj entreprenoj ne ĉiam estas facile troveblaj. Malgrandaj subvencioj povas esti konsiderataj laŭ malpli striktaj kriterioj, sed la estraro ĉiuokaze celas reale antaŭenigi la lingvon.

AR

Diplomo al Esperantolehti

La skipo de Pola Radio donacis al Esperantolehti diplomon, kies teksto jenas:

Diplomo

Al "Esperantolehti"

Kun dankesprimo pro la ofta kaj bona informado pri la E-elsendoj de Pola Radio. la diplomon atribuis La Esperanto-Redakcio de Radio Polonia.

*Estro de la E-Redakcio
Andrzej Pettyn,
Barbara Pietrzak,
Milada Szwedo
Varsovio
La 12-an de majo 1999*

Mi kiel redaktoro de Esperantolehti dankas al la skipo de Radio Polonia pro ricevita diploma. Ĉiutagaj E-elsendoj de la Radio Polonia estas por malgranda redakcio de Esperantolehti bona laborilo por trovi internacie interesajn finnajn E-novaĵojn, kiuj ne perdus sian aktualecon dum longa procezo el la redakcio al leganto. Radio Polonia kapteblas ĉie en Finnlando kaj ĝiaj programeroj donas pensojn kaj ideojn pri tio, kiuj estas la internaciaj aktualaĵoj ĝuste nun en Esperantio. La diploma pendas kadrita sur la muro en redakcio de Esperantolehti. Mi promesas doni ĝin kiel cirkulanta premio al la redaktoro de Esperantolehti post mi, por ke Esperantolehti ne forgesu tiel gravan ilon en farado de E-periodaĵo kiel estas la ĉiutagaj elsendoj de Radio Polonia.

AR

Kunlaboro de pola kaj finna lernejoj

La 6-an kaj la 7-an de junio per la ret-radio Pola Radio aŭdigis intervjuon kun Jorma Ahomäki el Piispanristi (Finnlando) pri la kunlaboro inter Kultur-centro de Milanówek kaj lernejo de Piispanristi en la suda Finnlando. Temas pri interŝanĝo de infandeseĝnaĵoj. La interŝanĝo efektiviĝis per Esperanto.

La finna ekspozicio funkciis en Milanówek dum la tuta majo, aliflanke la ekspozicio de la desegnaĵoj de polaj infanoj same en majo estis prezentita en la lernejo de Piispanristi. Poste oni montros ĝin en Hyvinkää – suda Finnlando.

En Milanówek ĉi-monate, nome la 20-an de junio oni malfermos grandan ekspozicion de infandeseĝnaĵoj el 19 landoj. Temas pri ĉ. 400 desegnaĵoj, pentraĵoj kaj aliaj artaĵoj je la komuna titolo "Mia malgranda patrujo". Ĝi ankaŭ realiĝis per Esperanto.

A. Pettyn

Ne forgesu

Ĉu vi jam defiis iun esperantiston al Sävallahja? Se vi mem ne kutimas aŭskulti la elsendaĵon, tamen partoprenu, ĉar plej multe gravas impresi ne-esperantistaron.

Anna-Liisa Ali-Simola

Ankaŭ memoru la finnajn somerajn kursojn en Tampere. Rigardu iliajn programojn en la aprila numero de Esperantolehti!

TEJO-seminario en Strasburgo, Francio

“Internaciismo kaj naciismo – ĉu konfliktaĵ aŭ kompletigaj ideoj?” 24-31. oktobro 1999 en Eŭropa Junulara Centro de Konsilio de Eŭropo.

TEJO organizas seminarion kunlabore kun la Eŭropa Junulara Centro de la Konsilio de Eŭropo. La seminario sekvas kelkajn principojn de la EJC, interalie:

- ◆ Multnacia preparteamo kaj partoprenantaro (kun geografia kaj seksa ekvilibro);
- ◆ Pritrakto de grava temo de la nuntempa socio;
- ◆ Interkultura edukado kaj aktiva partopreno de la partoprenantoj;
- ◆ Ligo al la baza longtempa strategio de la organizo (TEJO).

La seminario havas propran kuratoron de la eduka teamo de la EJC. Tiu diversmaniere subtenas la organizan teamon antaŭ kaj dum la seminario.

La ĉefa celgrupo estas Individuaj membroj de TEJO loĝantaj en Eŭropo. La partoprenantoj ne nepre havu specialajn konojn pri la temo sed oni atendas ke ĉiuj aktive partoprenu la teman programon. Entute estas 35 lokoj. La kotizo estas nur 280 FRF (francaj frankoj). La limdato por aliĝi estas la 10-a de septembro.

Petu aliĝilon kaj pliajn informojn de: Grigorij L. Arosjev: 117071 a/ja 31, Moskvo, Rusio. Tel: +7-095-4761472; rete: arosjev@fnmail.com.

Pola Radio

La frekvencoj de la elsendoj je la 13.30 kaj 18.00 laŭ la monda tempo (15.30 kaj 20.00 – laŭ la eŭropa nuna tempo!) estas jenaj:

13.30 (= 15.30 h. en Eŭropo):
41.18 m (=7285 kHz) kaj 41.52 m (= 7225 kHz);

18.00 (= 20.00 h. en Eŭropo):
41.64 m (= 7205 kHz) kaj 49.22 m (= 6095 kHz)

Per satelito je la 6.00 kaj 8.30 (laŭ la monda tempo) = 8.00 kaj 10.30 h. laŭ la somera nuna tempo eŭropa).

Eutelsat II F-6 Hot Bird-satelito: 13 gradoj de la orienta latitudo, frekvenco 1; 1.474 GHz, polarizado horizontala H; sonportanto 7.38 MHz.

La adreso de nia ret-radio, kiu ebligas rapidan atingon de niaj E-elsendoj estas jena:

<http://www.wrn.org/stations/poland.html>

Korespondi deziras

Miĥail Bajkov, 27-j., aspiranto-biologo, deziras korespondi pri diversaj temoj. Adreso: Leningradskaja obl., Tosnenskij r-on, p/o Fornosovo, d. Novolisino, 7, 187022-Rusio. Ret-adreso: mihbay@hotmail.com

Germán Eduardo Becerra, nova esperantisto, deziras interkorespondi kun gesamideanoj tra la mondo por perfektigi en Esperanto kaj entreŝanĝi poŝtkartojn, revuojn, ktp. Adreso: A.A 255 Ibagué-Tolima, Colombia. Ret-adreso: germaneb@hotmail.com

Suomen Esperantoliiton syyspäivät

Turun saaristossa 4.-5.9.1999

Syyspäivien ohjelma ja yöpyminen tapahtuu **Houtskarinsaarella** sijaitsevassa **Saaristokansanopistossa**. Opiston tavoitteena on edistää tietoutta saaristosta sekä yrittämisestä ja elämisestä saaristossa. Koulun ruotsinkieliseen opetusohjelmaan kuuluu mm. veneenrakennus-koulutus perinteisin menetelmin sekä purjeentekijöiden koulutus.

Ohjelma

La 4.9. klo 11.00 lähdemme Turun rautatieasemalta bussilla (Jyväskylän Liikenne) ja turkulaisten esperanto-oppaiden opastamina pikavisiitille Piikkiössä sijaitsevaan Tuorlan observatorioon, jossa on työskennellyt mm. tunnettu esperantisti, tähtitieteilijä Yrjö Väisälä.

Matka jatkuu Kuusiston piispanlinnan rautatieasemalle ja sieltä Paraisten kautta saaristotietä Nauvoon, jossa ruokailemme. Jatkamme Korppoon saarelle lautalla ja sieltä toisella lautalla Houtskariin.

Tervetulokahvien ja majoittumisen jälkeen Jorma Ahomäki kertoo Yrjö Väisälästä ja hänen elämäntyöstään. Saunomisen ja iltapalan jälkeen ohjelma jatkuu esperantokielisen suomalaisen kirjallisuuden ja musiikin merkeissä.

Su 5.9. aamiaisen ja aamukävelyn jälkeen kuulemme elämästä saaristossa ja saariston ruotsinkielisen ominaispiirteistä. sekä tutustumme Saaristokansanopiston opetusohjelmaan (tulkkaukset esperantoksi). Lounaan jäl-

keen lähdemme paluumatkalle bussilla ja autolautoilla Iniön ja Kustavin kautta. Turkuun saavumme noin klo 17.30.

Majoitus

Saaristokansanopistolla 2-3 hengen opiskelijasuunnissa, vuoteita n. 50 henkilölle.

Hinta

Syyspäiväpaketti 360 mk/henkilö sisältää bussi- ja lauttakuljetukset Turusta, ohjelman, opastukset, ruokailut, saunan ja majoituksen. Lisämaksusta edestakainen bussikuljetus Jyväskylästä (200 mk), Tampereelta (100 mk) ja muista kohteista linjalla Jkl-Tre-Tku sopimuksen mukaan.

Ilmoittautuminen

Lähetä ilmoittautumislomake osoitteella: Suomen Esperantoliitto, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 HELSINKI ja maksa ilmoittautumismaksu ja syyspäiväpaketti EAF:n postisiirtotilille 800017-230825. Ilmoittautumismaksu 30.6. mennessä 60 mk, 31.7. mennessä 90 mk ja sen jälkeen 120 mk. FEJON ja Steleton jäseniltä ilmoittautumismaksut 30/45/60 mk. Ensimmäistä kertaa Suomen Esperantoliiton vuosittaisiin tapahtumiin osallistuvilta, ulkomaisilta vierailta, ja lapsilta ei peritä ilmoittautumismaksua.

Tervetuloa tapaamaan uusia ja vanhoja Esperanto-ystäviä, puhumaan esperantoa ja nauttimaan Turun saariston syysmaisemista!

Aŭtunaj Tagoj de EAF En la insularo de Turku 4.-5.9.1999

La programo kaj la enloĝiĝo **en Insulara Popolaltlernejo en la insulo Houtskär**. La celoj de studado en la popolaltlernejo estas disvastigi sciojn pri la vivo kaj la entreprenoj en insularo. La instruado okazas svedlingve kaj inter la studobjektoj estas i.a. tradicia boatkonstruado kaj velo-farado.

Programo

Sabate 4.9. je la 11-a horo ekiro el la fervoja stacio de Turku per aŭtobuso (Jyväskylän Liikenne) kun Turku-aj esperanto-ĉiĉeronoj. La unua halto estas en la observatorio de Tuorla en Piikkiö, kie konata esperantisto, astronomo Yrjö Väisälä laboris. Poste ni vizitas la ruinojn de Kuusisto episkopa kastelo kaj daŭrigas via Parainen al Nauvo, kie ni havas lunĉon. Sekvas la insulo Korppoo, kiun ni atingas prame same kiel la insulon Houtskär.

Post la posttagmeza kafo kaj enloĝiĝo Jorma Ahomäki rakontas pri "la sorĉisto de Tuorla" Yrjö Väisälä kaj pri lia kariero. La vespero pasas saŭnante, vespermanĝante, prezentante finnlandajn esperantlingvajjn literaturaĵojn kaj kantojn.

Dimanĉe 5.9. post la matenmanĝo kaj matena promenado ni konatiĝas kun la vivo kaj lingvo de lokaj insulanoj kaj aŭdas pri studobjektoj de la popolaltlernejo (interpretata Esperanten).

Post la lunĉo ni revenas al Turku aŭtobuse/prame via Iniö kaj Kustavi. Alveno al Turku ĉ. 17.30.

Tranokto

en la popolaltlernejo en la studentĉambroj por 2-3 personoj, entute ĉ. 50 litoj.

Prezo

La paketprezo 360 mk/persono enhavas aŭtobusajn/pramajn transportojn el Turku, programon, ĉiĉeronadon, manĝojn, saŭnon kaj enloĝigon. Krompage eblas mendi aŭtobusan transporton tien kaj reen el Jyväskylä (200 mk) kaj el Tampere (100 mk) kaj laŭ interkonsento el aliaj lokoj ĉe la vojo Jkl-Tre-Tku.

Aliĝo

Bonvolu sendi la aliĝilon al: Suomen Esperantoliitto, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki kaj pagi la aliĝkotizon kaj la paketprezon al la konto de EAF nr. 800017-230825.

Aliĝkotizoj: antaŭ la 30.6. 60 mk, ĝis la 31.7. 90 mk, poste 120 mk. Por la membroj de FEJO kaj Steleto 30/45/60 mk. La unuafojaj partoprenantoj, eksterlandaj gastoj kaj infanoj ne devas pagi la aliĝkotizon.

Bonvenon al Aŭtunaj Tagoj por renkonti novajn kaj jam konatajn Esperanto-amikojn, por paroli Esperanton kaj por ĝui la pejzaĝojn de la Turkua insularo!

Suomen esperantoliiton jäsenjärjestöt

Muutokset ja lisäykset osoitteistoon Aimo Rantaselle, PL 2, 40801 Vaajakoski, s-posti esperantolehti@esperanto.fi mieluummin kirjallisena.

Suomen Esperantoliiton paikallisyhdistykset toimivat:

- ♦ Helsingissä: Helsingin Esperantoseura / Esperanto-klubo de Helsinki, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki.
☒ Sakari Kauppinen, sakari@skau.pp.fi
- ♦ Iisalmessa: Iisalmen Esperantoklubi / Esperantoklubo de Iisalmi, (Onni Kauppinen) Uudispihantie 298, 74100 Iisalmi
- ♦ Jyväskylässä: Jyväskylän Esperantokerho / Esperantoklubo de Jyväskylä, (Aimo Rantanen) PL 2, 40801 Vaajakoski ☎ (014) 261 438
☒ esperantolehti@esperanto.fi
- ♦ Lahdessa: Lahden Esperantokerho / Esperantoklubo de Lahti, (Martti Pennanen) Kalliomaankatu 10, 15150 Lahti.
☒ martti.pennanen@pp.phnet.fi
- ♦ Mikkelissä: Mikkelin Esperantokerho / Esperantoklubo de Mikkeli, (Elli Husso) Porrassalmenkatu 27 B 51, 50100 Mikkeli.
- ♦ Oulussa: Oulun Esperantoseura / Esperantosocieto de Oulu, (Allan Mehtonen) Valtatie 6-8 B 15, 90500 Oulu
- ♦ Salossa: Salon Esperantokerho / Esperantoklubo de Salo (Matti Wallius) Eräpolku 1, 25130 Muurla ☒ matti.wallius@pp.inet.fi
- ♦ Tampereella: Tampereen Esperantoseura Antaüen / Esperantosocieto Antaüen, (Jukka Laaksonen) Uudenkylänkuja 2 B 11, 33530 Tampere. ☎ (050) 5829 248
☒ laakju@koti.tpo.fi
- ♦ Turussa: Turun Esperanto-yhdistys ry. / Esperanto-societo en Turku, (Tiina Oittinen) Puutarhakatu 26 A 11, 20100 Turku.
☒ tiina.oittinen@orion.fi
- ♦ Lappeenrannassa esperanton harrastajilla ei ole järjestöä, vaan "esperantoryhmä", jolle voi lähettää postia osoitteeseen (Irja Miettinen) Esperantogrupo de Lappeenranta, Yrjönkatu 6-8 A 1, 53600 Lappeenranta. ⇨

Ilmoittautumislomake

Ilmoittaudun syyspäiville 4.-5.9.1999

Nimi _____

Osoite _____

Puh/fax _____

Sähköposti _____

Ilmoittautumismaksu

30.6.99 saakka 60 mk _____

31.7.99 saakka 90 mk _____

sen jälkeen 120 mk _____

Puoli maksua FEJOn ja Steleton jäseniltä.

Ensikertalaiset, ulkomaiset vieraat

ja lapset ilman ilmoittautumismaksua.

Tilaan syyspäiväpaketin 360 mk _____

Varaan lisäksi bussikuljetuksen

Jyväskylästä (200 mk) _____

Tampereelta (100 mk) _____

Muualta Jkl-Tre-Tku -linjalta, mistä

Toivomuksia majoituksen ja ruokailun suhteen:

Lähetä ilmoittautumisesi osoitteella:

Suomen Esperantoliitto ry

Siltasaarenkatu 15 C 65,

00530 HELSINKI

Maksa tilille:

EAF, Leonia 800017-230825.

Tervetuloa!

Aliĝilo

Mi aliĝas al la Aŭtunaj Tagoj 4.-5.9.1999

Nomo _____

Adreso _____

Tel/fax _____

Retpoŝto _____

Aliĝkotizo:

ĝis la 30.6. 60 mk _____

ĝis la 31.7. 90 mk _____

poste 120 mk _____

Duonpage la membroj de FEJO kaj Steleto, sen aliĝkotizo la unuafojaj partoprenantoj, eksterlandaj gastoj kaj infanoj.

Mi mendas la paketon 360 mk _____

Krome mi rezervas aŭtobusan transporton

el Jyväskylä (200 mk) _____

el Tampere (100 mk) _____

el iu alia loko inter Jkl-Tku, de kie:

Deziroj koncerne tranoktadon kaj manĝojn:

Bonvolu sendi la aliĝilon al:
Suomen Esperantoliitto ry,
Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki

Pagoj al la konto:
EAF, Leonia 800017-230825.

Bonvenon!

Gitarduo el Katalunio

La gitarduo Ràfols-Rodríguez el Katalunio koncertos en Finnlando en 8 lokoj dum aŭgusto. La koncertoj okazos jene: 7.8 Orimattila, 11.8 & 13.8 Vesanto, 17.8 Jyväskylä, 18.8 Tampere, 24.8 Kuopio, 26.8 Helsinki kaj 27.8 Iisalmi. Ili ludos muzikon de W. Lawes, J.S.Bach, F.Sor, K.Nieminen, E. Granados kaj I.Albéniz.

Joan Ràfols kaj Miguel Rodríguez studis muzikon en la Konservatori Superior de Música de Barcelona kaj ekzameniĝis kun Honoro. Ankaŭ ili studis private kun kelkaj famaj gitaristoj kaj profesoroj. Ili donis koncertojn diversloke en Katalunio kaj Hispanio.

Lisäksi Suomen Esperantoliittoon kuuluu

- ♦ Suomen opettajien esperantoliitto, Jykyrintie 3, 69440 Lestijärvi. ✉ raita.pyhala@lesti.kpnet.fi ☎ (06) 8637 351
- ♦ Suomen nuorten Esperantoliitto / Finnlanda Esperantista Junulara Organizo (FEJO) Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki
- ♦ Sokeiden esperanto-yhdistys Steleto. (Ritva Sabelli) Pietarinkatu 10 D 27, 00140 Helsinki. ✉ Ritva.Sabelli@sfs.fi, ☎ (09) 660 651

Useiden paikkakuntien puhelinluettelosta hakuksaan "Esperanto" kohdalta löytyy paikallisten harrastajien puhelinnumeroita.

Estraro kunvenis

La estraro de Esperanto-Asocio de Finnlando kunvenis en Tampere la 20-an de marto. La kunsidon partoprenis ĉiuj estraranoj kaj vicestraranoj krom Kimmo Hakala, Jussi Jäntti, Ritva Sabelli kaj Tuula Virolainen. La kunsido daŭris ĉirkaŭ unu horon.

La estraro decidis, ke Jukka Pietiläinen estas la nova respondeculo pri la ttt-paĝoj de la asocio.

La estraro informiĝis, ke la asocio estas konsiderata kiel neprofitcela societo kaj ne devas pagi impostojn pri la gajno, kiun la asocio ricevis el vendado de loĝejo ĉe Mannerheimintie.

La asocio partoprenos la tagojn de la malnova libro en Vammala 2-3-an de julio.

La estraro aprobis la rezultokalkulon kaj la bilancon kaj konstatis, ke la agadplano kaj agadraporto estas en ordo por la jarkunveno.

La estraro kunvenis mallonge la 21-an de marto en Tampere. La kunsidon partoprenis ĉiuj estraranoj kaj vicestraranoj krom Kimmo Hakala, Jussi Jäntti, Seija Kettunen kaj Markku Saastamoinen. La kunsido daŭris 10 minutojn.

La kunsido elektis sekvajn funkciulojn: vicprezidanto: Jukka Pietiläinen, sekretario: Päivi Saarinen, kasisto Antti Mikkola.

La estraro kunvenis en Helsinko la 10-an de aprilo. La kunsidon partoprenis ĉiuj estraranoj kaj vicestraranoj krom Kimmo Hakala kaj Seija Kettunen. La kunsido daŭris 3 horojn 25 minutojn.

La estraro elektis sekvajn komisiitojn: Sakari Kauppinen (fonduso Propra Ejo, jura konsilanto), Tuula Virolainen (junalara fonduso), Aimo Rantanen (Esperantolehti), Jukka Pietiläinen (informado, interreto), Anna-Liisa Ali-Simola (instruado), Erik von Hertzen (movada historio), Antti Mikkola (Suomen YK-liitto, Domkompanio Siltasaarenkatu 15), Jukka Laaksonen (Nordia kunlaboro), Päivi Saarinen (pre-

legvojaĝoj, librotenado), Anna Ritamäki (Eŭropa agado), Jussi Jäntti (televida kurso) kaj Ritva Sabelli (oficeja biblioteko).

La estraro konstatis, ke la rajton uzi la kontojn de EAF havas la kasisto Antti Mikkola.

La estraro akceptis la proponon pri la librotenaj kontoj. Krome la estraro petas regulajn financajn raportojn de la librotenisto.

La estraro akceptis la peticion de ELFI pri 2000 mk por la kostoj de la instruisto de la eduka semajnfino en Tampere.

La estraro decidis konservi la akciojn de HPY kaj malfermi apartan konton por akcikonserlado.

La estraro decidis donaci 500 mk por monokolekto por memorigo de Joel Vilkki.

La estraro komisiis al Veli Hämäläinen kolekti ofertojn pri la presigo de la lernolibro de Lars Forsman.

La estraro traktis la proponon de la vortara laborgrupo kaj decidis, ke necesas prilabori kelkajn punktojn en la proponita kontrakto. La estraro decidis, ke la fakturoj de la vortara laborgrupo estos sendata al EAF por repago tra Jouko Lindstedt, kiu kontrolos ilin.

La estraro diskutis pri la projekto 2000 de UEA. Por difini apartan celgrupon necesas pli vasta seminario pri la temo. La estraro decidis, ke en ĉiuj aranĝoj de EAF estu programero por klerigado de la membraro. La prezidanto raportos al UEA pri la laboro de EAF rilate la projekton.

Grupo de du katalunaj muzikistoj vizitos Finnlandon de mezo de junio ĝis fino de aŭgusto. Ili koncertos en diversaj urboj. Kimmo Hakala kunordigas la itineron (vd.p.18).

La estraro decidis ke la aliĝkotoj por aŭtunaj tagoj 1999 estas 60 mk ĝis la fino de junio, 90 mk ĝis la fino de julio kaj 120 mk poste. FEJO-anoj kaj Steleto-anoj pagas la duonon.

Estis proponita, ke la asocio havu glumarkon kun informo pri la ttt-adreso de la asocio laŭ la modelo de Sveda Esperanto-Federacio. La estraro decidis, ke Anna Ritamäki planos la tekston.

La estraro kunsidis la 29-an de majo en Helsinki. La kunsidon partoprenis ĉiuj estraranoj kaj vicestraranoj. La kunsido daŭris kvar horojn.

Surbaze de la kalkulo fare de la librotenanto, la estraro konstatis, ke la financa situacio de la asocio estas sufiĉe bona.

La estraro konstatis, ke la prezidanto partoprenis la 80-jaran feston de Steleto 14.5. kaj decidis donaci al la societo 500 mk.

La estraro decidis eldoni la lernolibron de Lars Forsman (tradukis Raita Pyhälä) en 200 ekzempleroj kaj decidis ke la vendoprezco estos 50 mk.

La estraro diskutis pri la teksto, kiun UEA proponas al la landaj asocioj por tradukado kaj sendado al lingvistoj. La estraro decidis demandi la opinion de Jouko Lindstedt pri la afero.

La estraro diskutis pri la salutanto nome de EAF en Universala Kongreso en Berlino kaj estis proponita multaj kandidatoj.

La estraro konstatis, ke la asocio partoprenos la Tagojn de la malnova libro en Vammala 2-3-an de julio. Jukka Pietiläinen kompilas tekston pri la esperanta literaturo en la finna.

La estraro konstatis, ke la preparado de Aŭtunaj tagoj bone progresas kaj akceptis la programskizon de Seija Kettunen. La estraro decidis, ke la datoj de Vintraj tagoj en 2000 estas 18-19-a de marto, se tiu konvenas por hoteloj.

La estraro konstatis, ke la civitana instituto ĉe monaĥejo Valamo organizos Esperanto-kurson en la unua semajno de julio 2000. EAF serĉos instruiston kaj informoj pri la kurso.

Jukka Pietiläinen prezentis la situacion de ttt-paĝoj de la asocio kaj petis tekstojn por publikigo tie. Anna Ritamäki prezentis la ideon pri la glumarko, kiu reklamas la ttt-paĝojn de la asocio. La estraro petis ŝin plu labori.

La estraro decidis mendi 20 ekzemplerojn de libro de Edith Södergran, Lando malekzista, 20 ekzemplerojn de libro de Erkki Röntynen, Proverbaro – nia komuna heredaĵo kaj 5 ekzemplerojn de de libro de Ljubomir Trifonĉovski por revendado.

La estraro decidis mendi 6 ekzemplerojn de Pasporta Servo por revendado.

La sekva kunsido okazos en Tampere la 21-an de aŭgusto.

Jyväskylä esperantokerhon logokilpailu ratkaistu

Uusi logo on tämmänköinen:

Kilpailun voittosijat jaettiin seuraavasti:

1. palkinto Pentti Makkonen,
2. palkinto Anja Launiainen,
3. palkinto Jyri Makkonen.

Voittajille lahjoitettiin kiriapalkinnot. Kiitoksia osallistumisesta logokilpailuumme.

Jyväskylän esperantokerhon hallitus

Konversaciaj rondoj de EKH daŭrigos autune

Ĉu vi soifas scii kiuj finnaj kunmetitaj vortoj malfacile tradukeblas esperanten? Aŭ kiel moroj kaj tabuoj diferencas inter kulturoj? Ĉu vi jam scipovas klarigi esperante kiel kuiri pizosupon aŭ kiel finna majtrinkaĵo "sima" fermentas? Tiuj temoj inter aliaj estis traktitaj dum la ĉi-prin-tempaj konversaciaj rondoj, kiujn gvidis s-ino Riitta Hämäläinen en Esperanto-klubo de Helsinki. Niaj interparolaj rondoj estas celitaj por ĉiuj esperantistoj, kiuj volas aktivigi kaj plifluigi sian parolan Esperanton, precipe por komencantoj. Partoprenu kaj renkontu interesajn samideanojn! Ĝuu tason da teo kaj bonan etoson! Vidu en la aparta aŭtuna programo la datoj de venontaj konversaciaj rondoj. Bonvenon!

Esperanto-societo en Turku

Cafetori renkontiĝoj

Ne forgesu niajn merkredajn renkontiĝojn en kafejo Cafétori. Inter 16.30 kaj 17.30 eblas ankaŭ ĉi-somere babili kun geamikoj, renkonti gastojn kaj aŭdi novaĵojn pri Esperantujo. Bonvenon novaj kaj malnovaj Cafétori-vizitantoj.

Societa muzea ekskurso

Leena kaj Tiina povus ankaŭ ĉi-somere ĉiĉeroni en iu muzeo aŭ alia loko en Turku. Rakontu viajn dezirojn al Leena tel. (02) 2320 542 aŭ al Tiina (02) 2305 319.

Joel Vilkin muistomerkin paljastustilaisuus

Joel Vilkin muistomerkki paljastetaan 8.8. 1999. Tilaisuus alkaa klo 13 Kiiruun tilalla Somerossa.

Ohjelma

- ◆ Alkusoitto: Jussi Eronen, saksofoni.
- ◆ Joel Vilkin muistomerkin paljastus ja luovutus Someron kaupungille.
- ◆ Joel ja Suoma Vilkin muistolaatan naulaus Kiiruun talon seinään.
- ◆ Someron kaupungin vastaanottopuheenvuoro.
- ◆ Joel Vilkiille: Severi Parko
- ◆ Eino Leino: Hymyilevä Apollo. Sonja Törnström, lausunta
- ◆ Joel Vilki kasvattajana: Mauri Antero Numminen
- ◆ Kesäillan valssi: Sanna Eskolin, hanuri
- ◆ Joel Vilkin Esperantokirjaston lahjoitus Someron kaupungille.
- ◆ Maamme-laulu
- ◆ Tutustuminen Someron lukion nykyisten opiskelijoiden taidenäyttelyyn Kiiruun talossa.

Oma sähköpostiosoite esperantoliitolta

Suomen esperantoliitto on hankkinut oman internet-osoitteen *www.esperanto.fi*, johon kuuluu myös sähköpostiosoittepalvelu. Liiton ja sen jäsenyhdistysten jäsenet voivat hankkia nyt oman esperanto-osoitteen nykyisen sähköpostiosoitteensa rinnalle. Liiton tarjoamat osoitteet ovat muotoa *henkilön.nimi@esperanto.fi*. Liiton palveluun ei kuulu mo-deemiyhteyksiä, joten jokaisella käyttäjällä on oltava pääsy internetiin jotain muuta kautta, esim. työpaikan internet-verkon tai kotiin hankitun internet-palvelun kautta.

Voit valita kahdesta eri vaihtoehdosta.

1) Jälleenlähettämispalvelu välittää sähköpostisi omaan osoitteeseesi. Esperantoliitto myy palvelua hintaan 50 mk/vuosi. Jälleenlähettämispalvelua varten sinulle on oltava toimiva sähköpostiosoite. Saat sähköpostin normaaliin tapaan nykyiseen sähköpostiosoitteeseesi, mutta voit ilmoittaa muille osoitteeksi *etunimi.sukunimi@esperanto.fi*. Tämä osoite säilyy vaikka vaihtaisit internet-palvelun tarjoajaasi tai sähköpostiosoitteesi muuten muuttuisi. Jos oma sähköpostiosoitteesi muuttuu, ilmoita muutoksesta myös esperantoliitolle, niin saat postisi uuteen osoitteeseesi. Muuten voit käyttää sähköpostia samoin kuin tähän asti.

2) Esperantoliitto myy myös omia sähköpostiosoitteita hintaan 100 mk/vuosi. Myös tätä mahdollisuutta varten tarvitset pääsyn internetiin, mutta silloin sinulla on kaksi itsenäistä sähköpostilaatikkoa.

Jos haluat hankkia sähköpostiosoitteen, ota yhteyttä Jukka Pietiläiseen, sähköposti: *jukka.pietilainen@esperanto.fi*

Akkusatiivin hienosäätöä

Edellisessä Kielinurkassa suunnittelin, että tällä kertaa jatkan akkusatiivista, jota muuttamat kielen yksinkertaistajat vastustavat, koska heidän mielestään esperanto olisi paljon helpompaa ilman akkusatiivin n-päätettä.

Uskallan kuitenkin väittää, että jos akkusatiivisia ei olisi, niin tilalle ilmaantuisi muita viisaisia rajoituksia. Esperanton vapaa sanajärjestys on mahdollinen juuri akkusatiivin ansiosta, ja esimerkiksi englannissa, missä vastaavaa objektin taipumista ei ole, on sanajärjestys kivettyntynyt rikkomattomiin kaavoihin.

Esimerkki esperanton vapaasta sanajärjestyksestä:

(La) kato manĝis (la) muson.

Manĝis kato muson.

Muson manĝis kato.

Kato muson manĝis.

Muson kato manĝis.

Sanommepa asian missä järjestyksessä vain, niin aina tuo n-pääte paljastaa, että hiiren söi kissa eikä hiiri kissaa. Sen sijaan englannin lauseessa *A/the cat ate a/the mouse* ei sanajärjestyksestä voi muuttaa ja artikkeli on pakko ottaa mukaan joko määräisenä tai epämääräisenä. (Toden sanoen englannissakin on pieni vaihtelun mahdollisuus, jos käyttää passiivia *The mouse was eaten by a/the cat.*)

Nyt voitte tietysti nauraa, etteiväthän hiiret koskaan kissoja syö, se on aina selvää, mutta ajattelepa tätä lausetta:

Nin vidis la malamiko.

Kumpi ensiksi näki toisen, vihollinenko meidät vai me vihollisen? Se voi olla kiperä tilanne. Tällä kertaa vihollinen äkkäsi meidät ensin.

Myös seuraavanlaisissa tapauksissa akkusatiivi selventää asioita:

Ĉu vi elektis Petron kiel prezidanton?
Valitsitteko Petron puheenjohtajaksi?

Ĉu vi elektis Petron kiel prezidanto? Tekö puheenjohtajan valtuuksin valitsitte Petron?

Valitsitteko te puheenjohtajana Petron?

Li rigardas min kiel amikon. Hän katsoo minua kuin ystävää/ Hän pitää minua ystävänä. (De Vleminck ja Van Damme kyllä ABC-gramatikossaan tekevät eron ja antavat jälkimmäistä merkitystä varten esimerkin *Li rigardas min amiko*. PIV-sanakirjassa on *rigardi*-verbin jälkeen molempia malleja.)

Mi amas vin pli ol vian fratinton. Rakastan sinua enemmän kuin sisartasi.

Mi amas vin pli ol via fratino. Rakastan sinua enemmän kuin sisaresi.

Ja otetaanpa tapaus, kun isällä on kaksi viliä poikaa, Johano ja Paŭlo. Paŭlo on tehnyt jonkun kolttoson, mutta isä rankaiseekin Johanoa:

Patro punis Johanon anstataŭ Paŭlon. Isä rankaisi Jussia sen sijaan että olisi rankaissut Paulia. (Voi voi! Isä rankaisi syytöntä poikaa! – Tai sitten asianlaita oli niin, että kun kolttosta setvittiin, niin syyllinen olikin oikeasti Johano ja häntä kuului rangaista. Onneksi viaton Pauli ei joutunut kärsimään.)

Jos taas veljeksillä oli ollut tappelu, johon Johano oli syypää, niin ehkä oli parempi, että isä rankaisi Johanoa eikä Paŭlo käyttänyt oman käden oikeutta:

Patro punis Johanon anstataŭ Paŭlo. Isä itse rankaisi Jussia sen sijaan että Pauli olisi tehnyt sen.

Akkusatiivi ilmaisee suuntaa

Viime kerralla sanoin, että suomalaisten kuuluu harvoin käyttävän suunnan akkusatiivista tähän tapaan:

Ni iros Parizon. Menemme Pariisiin.

Mieluummin kai sanomme: *Ni iros al Parizo* tai *Ni iros Parizen*, mutta kaikki kolme ovat oikein.

Akkusatiivin -n tuo merkityseron seuraavallisissa tapauksissa:

Ili promenis en la parko. He kävelivät puistossa.

Ili promenis en la parkon. He kävelivät (sisälle) puistoon.

[*Ili promenis al la parko.* He kävelivät puistoon päin, puiston luo, puiston alkuun.]

La hundo kuris post ni. Koira juoksi peräsämme.

La hundo kuris post nin. Koira juoksi peräämme.

La infanoj kuris en la koridoro. Lapset juoksivat käytävässä.

La infanoj kuris en la koridoron. Lapset juoksivat käytävään.

Joskus akkusatiivin käyttö ei muuta lauseen merkitystä:

Madonna aperis sur la scenejo(n). Madonna ilmestyi näyttämölle.

Ne desegnu sur tiu(n) ĉi papero(n)! Älä piirrä tälle paperille!

La knabinoj frapis sur la pordo(n). Tytöt koputtivat ovelle.

Ehkä selitys on siinä, että joissakin kielissä ajatusmalli on sellainen, että Madonna ilmestyy näyttämöllä, rahaa löytyy kadulla ja kirja unohtuu kotona (meillähän se unohtuu kotiin ja savolaisilla “pihaan”!).

Huomaa että da-preposition jälkeen ei käytetä akkusatiivia:

Ŝi donis tro da ekzemploj. Hän antoi liikaa esimerkkejä.

Ĉu vi legas multe da libroj? Luetteko paljon kirjoja?

Mutta: *Ĉu vi legas multajn librojn?*

Perusluvut yksi, kaksi, kolme jne. eivät saa akkusatiivin päätettä:

Johano trinkis kvar tasojn da kafo. Jussi joi 4 kuppia kahvia.

Mi pagis cent markojn por tiu malnova fotelo. Maksoin 100 mk tuosta vanhasta nojatuolista.

Vielä muutamia sanontoja, joista voi olla hyötyä:

Rilate sin mem multaj homoj estas blindaj. Suhteessa itseensä monet ovat sokeita.

Koncerne sin mem li estas tre modesta. Hän on hyvin vaatimaton itseensä nähden.

Miaj amikoj nomas min Saliko. Ystäväni sanovat minua Salikoksi. (ei akkusatiivia)

Vi ŝajnas malsana. Näytät sairaalta. (ei akkusatiivia)

Mi deklaras/opinias bona vian respondon. Minusta vastauksenne on hyvä.

Li pentris la sinjorinon ridanta. Hän maalasi naisen naurusuiseksi (vaikka malli olisi ollut vakava).

Li pentris la sinjorinon ridantan. Hän maalasi nauravan naisen (mallina olija nauroi).

Mi vidas la florojn ruĝajn. Näen punaiset kukat. (Sanajärjestys voi tietysti olla *ruĝajn florojn* ja *ridantan sinjorinon*.)

Mi vidas la florojn ruĝaj. Näen kukat punaisina.

Anna farbis la pordon flava. Anna maalaasi oven keltaiseksi.

antaŭ du jaroj = du jarojn antaŭe kaksi vuotta sitten/aikaisemmin.

Saliko

En la antaŭa Kielinurkka mi erare asertis ke la vorto “kandidatiĝi” ne ekzistas. Venis al mi korjektoj de 2 fidindaj esperantistoj. “Kandidati” = olla/toimia ehdokkaana; “kandidatiĝi” = ruvetta/asettaa ehdokkaaksi.

Palautusosoite: Esperantoliitto
Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki

Printempa studentkanto

Multaj finnoj memoras la printempan studentkanton *Gaudeamus Igitur*, kiun oni preskaŭ ĉiam aŭdas en la solena malfermo de la semestro en majo aŭ – nuntempe – en junio.

Kelkaj partoj de la fama kanto estas tre malnovaj, ĉar la unua skribita formo datiĝas de la jaro 1267. La nunajn vortojn kompilis germano C.W. Kindleben, supozeble en 1740. La komponiston oni ne konas, sed la melodio estis uzata en 1740. La mondfama komponisto Brahms uzis la saman melodion en sia op. 80, kiun li dediĉis al la Universitato de Breslaŭ.

Zamenhof esperantigis parton de la kanto sed ŝajne ne la du strofojn, kie oni demandas pri la sorto de niaj antaŭuloj kaj deziras longan vivon al profesoroj kaj akademianoj.

La latinlingvaj vortoj troveblas ekz. en *Kultainen laulukirja* de Fazer Musiikki Oy, presita de Gummerus en 1989. Finnaj vortoj kelkfoje aperas sur folio disdonata en la semestrofina festo de liceoj kaj gimnazioj en Finnlando. Ĉu la kanto estas uzata en aliaj landoj, ne estas konata al mi, sed en mia menso ĝi ĉiam vekas sopiron al juneco.

Saliko

Gaudeamus Igitur

*Ĝoju, ĝoju, ni kolegoj,
Dum ni junaj estas!
Post plezura estanteco,
Post malgaja maljuneco
Sole tero restas.*

*Vivo estas tre mallonga,
Kuras netenate,
Kaj subite morto venos
Kaj rapide ĉiun prenos,
Ĉiun senkompte.*

*Vivu ĉiuj la knabinoj
Belaj kaj hontemaj!
Vivu ankaŭ la virinoj,
Amikinoj kaj mastrinoj,
Bonaj, laboremaj.*

*Mortu, mortu, malgajeco,
Mortu la doloro!
Mortu ĉiu intriganto,
Kaj malamon konservanto
Longe en la koro!*

L.L. Zamenhof

Seuraava numero ♦ Venonta Numero

Seuraava numero ilmestyy elokuun alussa. Jutut 15.7 mennessä Aimo Rantaselle, PL 2, 40801 Vaajakoski, puh (014) 261 438. Venonta numero aperos en la komenco de aŭgusto. Artikoloj ĝis 15.7 al Aimo Rantanen, PL 2, FI-40801 Vaajakoski, tel. (014) 261 438.